

**POWIATOWY RZECZNIK KONSUMENTÓW
STAROSTWO POWIATOWE W WEJHEROWIE**

*SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEGO RZECZNIKA
KONSUMENTÓW ZA ROK 2020 STANOWIĄCE WYKONANIE
OBOWIĄZKU WYNIKAJĄCEGO Z ZAPISU ART. 43 UST.1 USTAWY Z
DNIA 16 LUTEGO 2007R O OCHRONIE KONKURENCJI I
KONSUMENTÓW (Dz.U. 2019. 369 tj. z dnia 2019.02.26)*

**STAROSTA WEJHEROWSKI NA PODSTAWIE ART. 43. UST. 1
USTAWY Z DNIA 16 LUTEGO 2007R O OCHRONIE
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW (Dz.U. 2019. 369 tj. z dnia
2019.02.26) OPINIUJE NINIEJSZE SPRAWOZDANIE :**

POZYTYWNI

NEGATYWNI

30.03.2021r

Z up. Starosty
Wejherowo
Jacek Thiel

Data, podpis i pieczęć Starosty

30.03.2021r

Data, podpis i pieczęć Starosty

WEJHEROWO marzec 2020

1. Uwagi ogólne dotyczące działalności Powiatowego Rzecznika Konsumentów.

Artykuł 76 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej stanowi delegację dla organów administracji publicznej oraz organów samorządu terytorialnego, do prowadzenia aktywnej i spójnej polityki, gwarantującej skuteczną ochronę konsumentów „przed działaniami zagrażającymi ich zdrowiu, prywatności i bezpieczeństwu oraz przed nieuczciwymi praktykami rynkowymi.”

Zadania z zakresu ochrony konsumentów są realizowane przez samorząd szczebla powiatowego i wojewódzkiego jako zadanie własne. Zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 18 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (j.t. Dz. U. z 2017r.1868 t.j. z dnia 2017.10.09) powiat wykonuje określone ustawami zadania publiczne o charakterze ponadgminnym w zakresie m.in. ochrony praw konsumenta. Zadania te oraz formę ich realizacji określają przede wszystkim przepisy art. 37 – 46 Ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Powiatowy (miejski) rzecznik konsumentów to instytucja o kompetencjach doradczych i procesowych.

2. Zadania i kompetencje.

Do ustawowych zadań rzecznika konsumentów, w myśl art. 42 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w szczególności należy:

1. zapewnienie bezpłatnego poradnictwa konsumenckiego i informacji prawnej w zakresie ochrony interesów konsumentów,
2. składanie wniosków w sprawie stanowienia i zmiany przepisów prawa miejscowego w zakresie ochrony interesów konsumentów,
3. występowanie do przedsiębiorców w sprawach ochrony praw i interesów konsumentów,
4. współdziałanie z właściwymi miejscowo delegaturami UOKiK, organami Inspekcji Handlowej, Inspekcji Sanitarnej oraz organizacjami konsumenckimi,
5. prowadzenie edukacji konsumenckiej, w szczególności poprzez wprowadzenie elementów wiedzy konsumenckiej do programów nauczania w szkołach publicznych.

Rzecznik konsumentów może w szczególności wytaczać powództwa na rzecz konsumentów oraz wstępować, za ich zgodą, do toczącego się postępowania w sprawach o ochronę interesów konsumentów.

3. Struktura biura Rzecznika, stan kadrowy.

W Starostwie Powiatowym w Wejherowie wykonywane zadania jak i czynności z obsługi biura Rzecznika pełnione są samodzielnie - jednoosobowo.

Rzecznik od maja 2018 roku zatrudniony był na stanowisku w wymiarze pełnego etatu w ramach umowy na zastępstwo za dotychczasowego Powiatowego Rzecznika Konsumentów Panią Annę Dyakowską. W czerwcu 2019r został przeprowadzony konkurs na stanowisko urzędnicze w Starostwie Powiatowym w Wejherowie, w wyniku którego na stanowisko Powiatowego Rzecznika Konsumentów został wybrany Tadeusz Rusiecki.

Porady konsumenckie i wizyty konsumentów odbywały się we wtorki w godz. 9:00-15:00 , w środy w godz. 9:00-12:00 i czwartki w godz. 9:00-15:00. W szczególnych przypadkach porady udzielane są również w innych dniach po indywidualnym uzgodnieniu.

Powiatowy Rzecznik Konsumentów, tak jak inni pracownicy Starostwa Powiatowego w Wejherowie, finansowany jest z dochodów własnych powiatu. Rzecznik nie posiada w dyspozycji wyodrębnionych środków finansowych. Koszty związane z jego funkcjonowaniem ujęte są w wydatkach rzeczowych Starostwa Powiatowego w Wejherowie. Zasięg działania Rzecznika obejmuje 7 gmin: Wejherowo, Luzino, Szemud, Linia, Łęczyce, Gniewino, Choczewo i 3 miasta : Wejherowo, Reda, Rumia.

4. Realizacja zadań

4.1. Informacje ogólne

Zadaniem rzecznika konsumentów jest ochrona interesów konsumentów w relacji z przedsiębiorcą. Konsument i przedsiębiorca są równorzędnymi podmiotami na gruncie prawa cywilnego. Niewątpliwym jest jednak, że konsument jest słabszą stroną stosunków konsumenckich. Zgodnie z art. 22 ze zm. 1 Kodeksu cywilnego - za konsumenta uważa się osobę fizyczną, dokonującą z przedsiębiorcą czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową, tzn. osobę, która zakupuje towary i usługi wyłącznie na własny użytek.

4.2. Zapewnienie bezpłatnego poradnictwa konsumenckiego informacji prawnej w zakresie ochrony interesów konsumentów, w tym problematyka spraw konsumenckich.

Realizacja przedmiotowego zadania odbywa się osobiście, telefonicznie, pisemnie, w tym za pośrednictwem poczty elektronicznej Często zawilość zlecanej sprawy wymagała dokładnej analizy stanu faktycznego i prawnego. Rzecznik wyjaśniał stan prawny, informując o prawach i obowiązkach konsumentów, dyktował pisma przedstawiające stosowne oświadczenie woli w przedmiotowych sprawach poparte przepisami i odpowiednią normą prawną (np. odwołania od nieuznanych reklamacji, oświadczenia o odstąpieniu od umów zawartych na odległość i poza lokalem przedsiębiorstwa) oraz pomagał sporządzać pisma reklamacyjne. Większość z tych porad kończyła się na jednorazowej pomocy i nie była potrzebna dalsza interwencja Rzecznika. W pozostałych sprawach konsumenci zwracali się z prośbą o pomoc. Udzielając pomocy w ramach poradnictwa Rzecznik informował o możliwych drogach dochodzenia roszczeń, w tym wskazanie ewentualnych kosztów postępowania oraz czasu ich realizacji. Informował również o innych instytucjach zajmujących się ochroną konsumentów, w tym instytucjach lub organizacjach zajmującymi się konkretnymi dziedzinami z obszaru ochrony konsumentów takich jak np. Urząd Komunikacji Elektronicznej z delegaturą w Gdyni w sprawach związanych z operatorami telekomunikacyjnymi, Rzecznik Finansowy w sprawach związanych z postępowaniami reklamacyjnymi w instytucjach bankowych czy ubezpieczeniowych, czy też Europejskie Centrum Konsumenckie w przypadku gdy polski konsument dokonał zakupu u zagranicznego przedsiębiorcy a ECK następnie wspierało konsumenta w postępowaniu reklamacyjnym.

W ramach udzielanych porad najczęściej pojawiały się porady m.in.:

-) związane z wadliwością sprzedawanych towarów: obuwia i odzieży, sprzętu RTV i AGD, wyposażenia mieszkania, w tym mebli tapicerowanych, mebli zabudowy kuchennej, stolarki okiennej i drzwi, ponadto samochodów i akcesoria, wadliwie wykonanych umów o dzieło w przypadku remontów nieruchomości czy inny usług , sprzętu komputerowego, w tym głównie notebooków, ruchomości takich jak sprzęt sportowy, biżuteria, wózki dziecięce):

Z obserwacji Rzecznika wynika, iż są coraz liczniejsze przypadki nie respektowania przez sprzedawców reklamacji z tytułu rękojmi i celowe, automatyczne wpisywanie i przekierowywanie na tryb reklamacji gwarancyjnej – najczęściej producenta. Działanie takie jest wprowadzaniem konsumenta w błąd i nieuczciwą praktyką rynkową w zakresie przyjmowania i rozpatrywania reklamacji oraz przysługujących konsumentom uprawnień i w wystąpieniach do przedsiębiorców Rzecznik to podkreśla i uświadamia drugą stronę sporu konsumentckiego.

-) dotyczące nieprawidłowości w umowach zawieranych poza lokalem przedsiębiorstwa lub na odległość, polegające na utrudnianiu konsumentom realizacji ich praw, zwłaszcza odstąpienia od umowy - odmowa przyjęcia towaru pomimo odstąpienia konsumenta od umowy w obowiązującym 14-dniowym terminie lub uznanie towaru za używany, co było niezgodne ze stanem faktycznym- a takie praktyki niektórych przedsiębiorców mają służyć wytworzeniu w świadomości konsumentów przekonania o konieczności zapłaty odpowiedniej kwoty odszkodowania z zagrożeniem podejmowania przez takiego przedsiębiorcę dalszych kroków prawnych. Niestety nadal sporą grupę stanowią konsumenci – seniorzy uczestniczący w pokazach organizowanych przez różne podmioty. Pozytywne jest, iż seniorzy po takim pokazie od razu kontaktują się z rzecznikiem, który przygotowuje stosowne oświadczenia o odstąpieniu od umowy i nadzoruje sprawę do jej zakończenia.

Wielokrotnie konsumenci przychodzili po porady w sprawach, które nie miały charakteru sprawy konsumentckiej. W takich przypadkach Rzecznik udzielał informacji prawnej o przepisach i wskazywał dalszy tryb postępowania jednocześnie informując konsumenta o funkcjonowaniu systemu nieodpłatnej pomocy prawnej.

W okresie sprawozdawczym Rzecznik udzielił **405** porad osobiście, pisemnie i telefonicznie.

W okresie od 01.IV. do 17.IV.202r Rzecznik udzielał porad konsumentckich na zasadzie pracy zdalnej przy wykorzystaniu urządzeń do porozumiewania się na odległość.

Wnioski były przyjmowane w formie papierowej i mailowej. Porady telefoniczne udzielane były na bieżąco w godzinach udzielania porad i przyjmowania konsumentów. Z uwagi na obostrzenia w zakresie poruszania się po budynku Urzędu Starostwa przez wszystkich petentów w prawie lokalnej oraz na stronie urzędowej Starostwa zamieszczone zostały informacje o zasadach funkcjonowania Urzędu wraz ze wskazaniem adresu mailowego, na który konsumenci mogli składać do rzecznika zapytania o poradę oraz wnioski o interwencję. Nadto wizyty osobiste odbywały się po wcześniejszym umówieniu godziny i w reżimie sanitarnym.

Znakiem czasu był wzrost zapytań do Rzecznika dotyczących praw konsumentów związanych z rezygnacją biletów lotniczych, imprez turystycznych, wyjazdów sanatoryjnych, okolicznościowych imprez rodzinnych jak wesela, komunie, 18-te urodziny.

4.3. Występowanie do przedsiębiorców w sprawach ochrony praw i interesów konsumentów

Wystąpienia rzecznika konsumentów do przedsiębiorców znajdują podstawę w art. 42 ust. 1 punkt 3, w nawiązaniu do art. 42 ust. 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

W okresie sprawozdawczym do Rzecznika wpłynęło **216** wniosków o interwencję. Rzecznik podjął pisemną interwencję w **135** przypadkach. Pozostałe złożone wnioski o interwencję są sukcesywnie realizowane w 2021 roku. Przyczyną tego stanu rzeczy była długotrwała

absencja zdrowotna Rzecznika (od 15.X.2020 do 23. XI.2020r). W okresie nieobecności Rzecznika porady konsumenckie udzielane były telefonicznie trzy dni w tygodni przez osobę pełniącą dyżury w zastępstwie Rzecznika – Pana Karola Jaworskiego Kierownika Referatu Zamówień Publicznych.

Przedmiotem najczęstszych interwencji w sprawach konsumentów były trudności związane z realizacją roszczeń reklamacyjnych.

Rzecznik podejmując interwencję przedstawiał stan faktyczny przedsiębiorcy, wskazywał odpowiednie normy prawne mające zastosowanie w danej sprawie i wezwaniu do naprawienia szkody oraz do stosowania obowiązujących przepisów prawnych. Rzecznik dążył do polubownego załatwienia spraw, dlatego zwracał się również z jednoczesną propozycją do przedsiębiorców o zweryfikowanie swojego stanowiska i załatwienie sporu zgodnie z obowiązującymi przepisami. Wystąpienia do przedsiębiorcy miały na celu wyjaśnienie sporu lub zajęcia stanowiska w spornej sprawie. Rzecznik, niektórych sprawach, w bezpośrednich kontaktach telefonicznych czy mailowych z przedsiębiorcami mediował i wskazywał na nieprawidłowości w procedurze reklamacyjnej czy też wnosił o dodatkowe informacje.

Rzecznik Konsumentów nie kierował spraw do Polubownego Sądu Konsumenckiego, a jedynie wskazywał konsumentom taką możliwość dochodzenia roszczeń, udostępniając na żądanie konsumenta wzór wniosku.

W okresie sprawozdawczym Rzecznik nie kierował również wniosków o ukaranie przedsiębiorców za brak odpowiedzi na interwencję, choć w kilku sprawach wysyłał ponaglenia z zagrożeniem wystąpienia z wnioskiem o ukaranie grzywną.

4.4 Współdziałanie z instytucjami mającymi na celu ochronę konsumentów.

Współpraca z Urzędem Regulacji Energetyki, Urzędem Komunikacji Elektronicznej, Inspekcją Handlową czy też rzecznikami konsumentów głównie polegała na wymianie informacji dotyczących naruszeń praw konsumentów oraz informowaniu o działaniach podejmowanych w przypadku tych naruszeń, a także wymianie doświadczeń. Rzecznik na bieżąco otrzymywał pocztą elektroniczną komunikaty UOKiK-u (newsletter) dotyczące jego działalności, porad czy próśb o przekazanie informacji lub dokumentów z postępowań związanych z konkretnymi przedsiębiorcami. Z perspektywy Rzecznika pomysł wdrożenia takiego narzędzia wymiany informacji należy uznać za bardzo pożyteczny i praktyczny.

4.5. Działania o charakterze edukacyjno - informacyjnym

Poza poradnictwem, przekazywaniem indywidualnych i konkretnych informacji – Rzecznik z uwagi na stan epidemiologicznego zagrożenia spowodowanego COVID 19 nie prowadził żadnych spotkań edukacyjnych Szkoły z terytorium Powiatu poza tym nie występowały z tego rodzaju inicjatywą jak to miało miejsce w poprzednich latach

4.6. Wytaczanie powództw na rzecz konsumentów i wstępowanie do toczących się postępowań.

W okresie sprawozdawczym Rzecznik nie wnosił pozwów na rzecz konsumentów i nie przystępował do toczącego się postępowania. Na prośbę konsumenta został przygotowany sprzeciw od nakazu zapłaty.

5. Wnioski rzecznika dotyczące polepszenia standardów ochrony konsumentów.

Bez wątpienia potrzebne jest popularyzowanie wiedzy konsumenckiej, przy udziale materiałów edukacyjnych przesyłanych przez UOKiK. Z perspektywy zarządzających powiatem, mając na uwadze systemowe zasady finansowania samorządu terytorialnego, znalezienie środków w budżecie powiatu na wydatki związane z edukacją konsumencką, nigdy nie będzie sprawą priorytetową.

Na pewno problemem jest brak odbierania przez przedsiębiorców z poczty wysyłanych przez Rzecznika wystąpień w sprawie konsumenckiej, brak dowodu doręczenia takiego wystąpienia blokuje dalsze działania, co nasiliło się wiosną 2020r.

6. Wnioski dotyczące pracy rzecznika konsumentów.

Pomimo coraz większej świadomości konsumentów odnośnie przysługujących im praw, konsumenci wciąż oczekują pomocy Rzecznika, ponieważ konfrontacja z przedsiębiorcą stanowi dla nich poważny problem, z którym nie potrafią poradzić sobie samodzielnie. Rozwój edukacji konsumenckiej jest szansą na poprawę świadomości konsumentów i stopniowe dochodzenie do modelu konsumenta znającego swoje prawa.

Szczególną grupą konsumentów są Seniorzy, którzy często padają ofiarą nieuczciwych przedsiębiorców wykorzystujących ufnosć i nienajlepszy stan zdrowia seniora- konsumenta, co uniemożliwia im podejmowanie racjonalnych decyzji. Celem Rzecznika będzie aby edukacja konsumencka Seniorów była elementem polityki senioralnej prowadzonej w Powiecie Wejherowskim.

Tak jak dotychczas pomocne jest wsparcie Prezesa UOKiK w zakresie organizowania szkoleń dla rzeczników konsumentów lub partycypowanie w kosztach płatnych szkoleń w zakresie wspólnej interpretacji przepisów dotyczących praw konsumentów oraz problemów, które nurtują rzeczników. Różnorodność spraw i stopień skomplikowania powodują, że Rzecznik jest zobowiązany do ciągłego podnoszenia poziomu swojej wiedzy samodzielnie.

W ocenie Rzecznika dobrym rozwiązaniem byłoby przyjęcie dolnego limitu kwotowego poniżej którego Rzecznik nie podejmuje wystąpień do przedsiębiorcy. Dla konsumenta jego sprawa jest najważniejsza, czasem czuje się też dotknięty zachowaniem czy postawą przedsiębiorcy, traktując sprawę ambicjonalnie mimo, iż wartość sporu jest obiektywnie niska.

W ustawie z dnia 30 maja 2014r o prawach konsumenta Ustawodawca przewidział możliwość wyłączenia spod regulacji ustawy umowy zawierane poza lokalem przedsiębiorstwa jeżeli konsument jest zobowiązany do zapłaty kwoty nie przekraczającej pięćdziesięciu złotych. W sytuacji gdy konsument wystąpi do Rzecznika z wnioskiem o interwencję w sprawie z obiektywnie niską wartością, a nastąpi brak działania Rzecznika, istnieje potencjalne ryzyko złożenia przez konsumenta skargi do Starosty na zaniechanie Rzecznika. Należy podkreślić, iż wynagrodzenie za czas pracy Rzecznika dla tego typu sprawy oraz wydatki związane z przesyłkami poleconymi w ramach korespondencji z przedsiębiorcą i/lub konsumentem obciążają budżet powiatu. Istnienie w przepisie prawa podstawy do odmowy podjęcia działań przez Rzecznika racjonalizowałoby postawy roszczeniowe konsumentów, a Rzecznikom na pewno polepszyłoby komfort wykonywania zadań. Mając na uwadze ochronę systemową i fakt, iż ustawodawca w ustawie o prawach konsumenta przyjął już pewne rozwiązanie wyżej

opisane, nowelizacja przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów poprzez dodanie stosownego artykułu w Dziale V Rozdział 2 mogłaby tę kwestię uregulować. Mając na uwadze prace legislacyjne dotyczące min. przejęcia zadań Rzecznika Finansowego przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w ocenie tut. Rzecznika, pożądanym rozwiązaniem byłoby przygotowanie dla konsumentów broszury informacyjnej dotyczącej kredytów walutowych, opisującej np. mechanizm rozliczeń z instytucją bankową. Otoczenie prawne, a więc planowana odpowiedź Sądu Najwyższego Izby Cywilnej na zadane pytania przez Prezes Sądu Najwyższego, jest do tego dobrą okazją. Do tut. Rzecznika docierały zapytania jak interpretować zapisy umów zawartych przez konsumentów z kancelariami prawnymi reprezentującymi konsumentów przed Sądami. Dopiero przy zbliżającym się wyroku sądowym konsumenci analizują zapisy tych umów i zawartych do nich aneksów dotyczących zasad wynagradzania kancelarii pod kątem czy narzucone zasady nie są dla nich krzywdzące. Z ostrożności można przyjąć, iż nie wszyscy konsumenci zgodzą się na zaproponowane przez banku propozycje ugodowe, zatem taki materiał informacyjny mógłby być pomocny w pracy rzeczników w najbliższym okresie w celu wzmocnienia ochrony konsumentów. Podobnie rzecz wygląda w sprawie wcześniejszej całkowitej spłaty kredytu przed terminem, gdyż w tym obszarze tut. Rzecznik odnotowuje większe zainteresowanie konsumentów.

Struktura biura - załącznik do Sprawozdania 2020 r.

1. Województwo	Pomorskie
2. Miasto/Powiat	Powiat Wejherowski wg. danych GUS na 31.12. 2019r - Liczba ludności 217 846
3. PRK/MRK	Powiatowy Rzecznik Konsumentów w Starostwie Powiatowym Wejherowie
4. Imię i nazwisko Rzecznika Konsumentów	Tadeusz Rusiecki
5. Wykształcenie (np. wyższe prawnicze)	Wyższe prawnicze
6. Funkcja Rzecznika Konsumentów jest wykonywana w pełnym wymiarze czasu pracy (1 etat). Proszę napisać TAK lub NIE.	TAK
NIE DOTYCZY TYCH RZECZNIKÓW, KTÓRZY ODPOWIEDZIELI „TAK” NA PYT. 6	-
7. Funkcja Rzecznika Konsumentów jest wykonywana w niepełnym wymiarze czasu pracy. Proszę zaznaczyć odpowiednią odpowiedź.	

<p>DOTYCZY TYCH RZECZNIKÓW, KTÓRZY ODPOWIEDZIELI NA PYT. 7</p> <p>8. Liczba dni/godzin w tygodniu, w których wykonywane są zadania Rzecznika Konsumentów (np. 5 razy w tygodniu po 3 godziny).</p>	
<p>9. Rzecznik działa w ramach wyodrębnionego biura (art. 40 pkt 4 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów Dz. U. Nr 50, poz. 331 ze zm.) Proszę napisać TAK lub NIE.</p>	NIE
<p>10. Rzecznik Konsumentów w ramach działalności Rzecznika korzysta z pomocy innych osób. Proszę napisać TAK lub NIE.</p>	NIE
<p>11. Liczba osób, która stale pomaga Rzecznikowi Konsumentów w wykonywaniu obowiązków Rzecznika (jeśli liczba nie jest stała, to wpisać średnią liczbę).</p>	0
<p>12. Budżet biura. Jeśli rzecznik nie ma własnego budżetu, proszę wpisać koszt zadania własnego „ochrona konsumentów” w budżecie powiatu/miasta. Jeśli podanie dokładnych kosztów jest niemożliwe, proszę je oszacować.</p>	Bezpośrednie koszty zatrudnienia Rzecznika Konsumentów.

Tabele stanowią załączniki do niniejszego Sprawozdania.

Sprawozdanie sporządził :

POWIATOWY RZECZNIK
KONSUMENTÓW
Tadeusz Rusiecki
Tadeusz Rusiecki